

# GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr 46, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 11 do 12 i od 4 do 5 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

**Numer pojedynczy 40 halerczy.**

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska Nr 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska Nr 16.

**Cena ogłoszeń:**

Na 1 str. wiersz drobnym pismem 2 k. — h.  
III . . . . . 1 . 30  
IV . . . . . — 70  
Drobne za wyraz . . . . . — 20

**Prenumerata w Radomiu wynosi:**  
Miesięcznie . . . . . 6 k. — h.  
Z odnośnikiem do domu . 7 k. — h.  
**Na prowincji z przesyłką pocztową:**  
Miesięcznie . . . . . 7 k. 50 h.

**CKINO Y  
GZARY.**

**MIAMAY** ulubienica publiczności w ślicznym nastrojowym dramacie w 6-ciu częściach.  
**ZAPÓZNO...**

Muzyka doborowa ściśle dostosowana do obrazów.

**DZIS  
w „MIRAZU”**  
pod dyrekcją T. Wołowskiego

Początek g. 8½ w w.  
W Soboty, Niedziele  
i święta  
przedstawienia  
początek I-go—7-a  
II-go—9 w w.

**Od Soboty dnia 11 do Wtorku 14 stycznia 1919 r.**  
**„Zaczarowane Skrzypce”** operetka w 1-ym akcie  
oraz bogaty dział kabaretowy.  
**Anons!** W tych dniach gościnne występy sił zaangażowanych z Warszawy z **LUSIĄ KOWALSKĄ** i **IRĄ MIRIAM** na czele.

**TEATR  
„CORSO”**  
Program Nr 10.  
Kościelna 9.

Od czwartku dnia 9-go stycznia do niedzieli 12-go stycznia włącznie.  
Na scenie  
Gościnne występy po dłuższym pobycie w Rosji pieśniarki polskiej p. **NATALJI CZYŃSKIEJ** udział biorą również: **A. Ordonówna** — piosenki, **J. Kintzel** — śpiew, **E. Żebrowski** — deklamacja, **Wł. Bereśniewicz** — Monologi, kuplety, **E. Snieżko** i **J. Pawłowski** i **B. Paschalski** odtańczą **Marsz koalicyjny**.

Zmiana programu w Poniedziałki i Czwartki.

Szczegóły w programach.

Zarząd.

Na ekranie  
**„Rozdarta dusza”**  
dramat w 5-ciu wielkich częściach w roli głównej **Fern. Andra**.

**SKARB** zasobny — to w chwili obecnej cała siła Państwa Polskiego. Od tego zależy nasza przyszłość, ład i porządek w kraju.

**OJCZYZNA wzywa Was!**  
Kupujcie Polską Pożyczkę Państwową.

## Konsolidacja.

Opinia narodowa staje się coraz bardziej jednolitą. Przeszedłszy różne odchylenia w tą lub inną stronę podczas kilku lat wojny, obecnie nabiera zwartości i zwraca się w jednym kierunku. Hasłem, łączącym dziewięć dziesiątych Polaków, jest hasło zjednoczonej Polski z własnym wybrzeżem morskim i portem w Gdańsku, jest podporządkowanie w obecnej przełomowej chwili interesów stanowych i klasowych interesom i narodowi i państwu polskiemu. Poza społeczeństwem stoi tylko jedna partja — to P. P. S. ze

swoimi ekspozyturami chłopskimi i inteligentkami — stronnictwem Thugutta i Str. Niezawisłości Narodowej. Te ugrupowania jedynie przeciwstawiają się obecnie całemu narodowi. One, wraz z rządem, który jest ich przedstawicielem, postawiły swój interes partyjny i klasowy przed interesem narodu i chcą rządzić nawet ze szkodą państwa polskiego.

W skołatanej walkami partyjnymi i rozterkami wewnętrznymi duszę narodu wstępuje otucha. Naród spostrzega, że stronnictwa stojące na gruncie narodowym dążą do porozumienia i widzi, że porozumienie to jest coraz bliższe. Już nie tylko mówi się na drodze ku konsolidacji, mamy jeden fakt znamienity, jest nim oświadczenie wszystkich stronnictw narodowych, które ukazało się w dn. 20-go grudnia, a które choć w tej formie pragnie dać wyraz naszemu narodowemu, przyjaznemu dla koalicji stanowi-

sku, czego rząd polski do dziś dnia nie uczynił.

Krok dalej na drodze do tego porozumienia doprowadzić może do takiej konsolidacji jaka zapanowała w Galicji, a która ma swój wyraz w Komisji Rządzącej, łączącej najróżnolitsze stronnictwa, wraz z socjalistami, którzy tam jakoś nie wymagają dla siebie wyłączności i dyktatury.

Drugą konsolidacją, i drugim wyrazicielem woli narodu jest poznańska Rada Ludowa. Te dwie instytucje powstałe na tle porozumienia i podporządkowania interesów partji i klasy interesowi narodowemu, napróżno szukały odpowiednika dla siebie w dawnym zaborze rosyjskim. W rządzie obecnym, który winien być przedstawicielem interesów państwa polskiego, znaleźć równorzędnej nawet ze sobą jednostki nie mogły. Dlatego też ujawniać się zaczęła między nimi coraz większa rozbieżność i zamiast zbliżenia powstał coraz większy rozdział.

Nie dziwnego, nikt nie miał ochoty kompromitować sprawę polską i siebie wspólnie z obecnym gabinetem. To też odezwe grudniową społeczeństwo przyjęło, jako pierwszy wyraz konsolidacji, poczynającej się poza obecną partją rządzącą, i jako dalszy jej wyraz pragnęłoby widzieć powstanie jakiejś formy stałej tej konsolidacji, jakiejś instytucji, któraby połączyła w sobie wszystkie ugrupowania i podała rękę Komisji Rządzącej w Krakowie i Radzie Ludowej w Poznaniu.

Obecny rząd jest skompromitowany, poza nim dokonywują się fakty najważniejsze, poza nim rozstrzyga się sprawa polska, a on odgrywa, albo rolę spóźniającego

się albo przeciwnego zasadniczo wszelkim poczynaniom, dążącym do jaknajpomyślniejszego rozwikłania zagadnień nowobudującego się państwa polskiego

Poznańskie przez dwa miesiące pragnęło, aby gabinet zrekonstruował się i poparł żywiołowy ruch ludowy zaboru pruskiego, odpowiedziano mu z obozu socjalistycznego obelgą, że widać nie jest godne należeć do państwa polskiego jeżeli podporządkowanie się swoje obecnemu rządowi warunkuje jego rekonstrukcję. Rząd nie rozumiał dążeń ani chłopów, ani robotnika polskiego z zaboru pruskiego. Samorzutnie więc powstał ruch zbrojny w Poznaniu, o którym nie wiedział i samorzutnie uwalnia i jednoczy Polskę. Zasługą rządu obecnego jest chyba to tylko, że dzieje się to dopiero dziś, gdy mogło być dokonane już dawno. Uwolnienie Poznańskiego i przyjazd Paderewskiego wysuwają kwestję konsolidacji i porozumienia coraz silniej. Stronnictwa polityczne muszą do niej dążyć, bo tego wymaga od nich cała opinia narodowa, która prze ku porozumieniu.

Rząd obecny winien zrozumieć, że jego własna działalność i stanowisko usunęły go w cień, że stoi on całkowicie poza narodem. Obecnie powinni przyjść nowi ludzie i naprawić zło, które on swoim uporem i bezmyślnością wyrządził Polsce.

Oby to się stało jaknajprędzej.

\*

Artykuł powyższy pisany był jeszcze przed zamachem stanu w Warszawie i przed ogłoszeniem





iz w zawiniątku znajdowała się sztuka materiału, podejrzewając więc chłopca o kradzież odprowadził go do Biura Milicji, gdzie stwierdzono że rzeczywiście materiał pochodził z Polskiej Centrali Handl. Schwytyany chłopiec nazywa się Jan Wykrota.

== Kradzieże. W dn. 4 b. m. M. Wajmanowi zam. przy ul. Bóznicznej pod № 16 skradziono z piekarni mąkę, mak, jaja i mączkę, ogółem na sumę 1600 kor. J. Ajzenmznowi zam. przy

ulicy Chłodnej pod № 1 skradziono z mieszkania ubranie i biżuterię ogółem na sumę 1000 kor. Sz. Morze zam. przy ul. Kozienickiej pod № 32 skradziono z mieszkania zegarek kamasze i skórę ogółem na sumę 2000 koron.

W dniu 5 b. m. A. Rubinsztejnowi zam. przy ul. Skaryszewskiej pod № 46 skradziono z góry bieliznę na sumę 2300 kor.

W dniu 7 b. m. J. Ładakowskiej zam. przy ul. Podjazdowej pod № 19

skradziono różną bieliznę, pierścionki złote i bransoletkę, ogółem na sumę 1500 koron.

## OFIARY

złożone w Administr. „Głosu Radomskiego”.

Na Wojsko Polskie. Z przedstawienia teatralnego „Jasienka” urządzonego przez W-go Rymbarczyka w dniu 3 I 1919 r. zebrano sumę 244 kr. 1 rs.

Na Skarb Narodowy. Z przedstawie-

nia teatralnego urządzonego przez pana Karola Gabrysia nauczyciela Szkoły Skaryszewskiej w dniu 2-XI 18 r. w szpie strażackiej zebrano sumę 231 kor.

Dla biednych do uznania Redakcji. Pani Sobieszczańska składa kr. 3.

**Pamiętajcie o Podlasiu i Chełmszczyźnie!**

A. K.

**Najsilniejsze bóle głowy i migrena**  
ustępują natychmiast po zażyciu proszku

**KOWALSKINY**

Wyrób farm. lab. „Ap. Kowalski” w Warszawie  
Żądać w aptekach i składach aptecznych.

**Masła, śmietany i mleka**  
dostaw w każdej ilości

poszukuje

Dom Handlowo - Komisowy  
**S. Bieliński i S-ka — Łódź**

ul. Aleje Kościuszki 17.

1454—0

Biuro pośrednictwa kupna i sprzedaży Wł. KARCZEWSKI Radom Plac 3 Maja № 5.

Zbyteczne rzeczy jakie w każdym niemal mieszkaniu nieprodukcyjnie miejsce zajmują przy obecnych wysokich cenach Można sprzedać najdrożej i zamienić na gotówkę oddając do komisowej sprzedaży wszelkiego rodzaju garderobę, meble, biżuterię, obrazy, książki, przedmioty domowego i osobistego użytku. Potrzebny gajowy obeznany z budową szkółek oraz zdolny rybak. Biuro pośredniczy w kupnie i sprzedaży domów, majątków i dzierżaw.

1333—13

**Wozy gospodarskie**  
oraz  
**części składowe**  
solidnie wykonane, z doborowego materiału, po niskich cenach, do natychmiastowej dostawy poleca

**POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE T. A.**  
w Krakowie ul. Sławkowska № 1. 1505 3

Tow. Spółdz. „Opal”. — Trawna 2

POLECA:

**TROCINY**

p. Kupcom z pod pily elektrycznej. Do posypywania podłogi w sklepach. Usuwają błoto i wilgoć. Pnd — 2 kor. 1528—1

**MŁYNEK**

fabryki Edm. Schmeja do sprzedania

1522—1

St. Wierzbicki.

Żelazo obręczowe, bednarskie, kwadratowe i okrągłe. Koks kowalski. Cement, Wapno, Smar do wozów własnej fabryki „Stemar”, Olej maszynowy i cylindrowy, Wiaderka żelazne, ocynkowane, Kotły do warzenia bielizny, Wagi stołowe i dziesiętne i t. p. artykuły Techniczne i Wyroby żelazne.

**DOM TECHNICZNO-HANDLOWY**

**St. Brzozowski i M. J. Szmorliński**

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Redaktor: Henryk Niedźwiedzki.

Druk „J. K. Trzebiński” — Radom.

Wydawnictwo Gazety: „Głos Radomski”.

**APARATY** do bieleńia, terowania dachów i dezynfekcji.  
**MASZYNY** i kompletne urządzenia: Tartaków, Młynów, Cegieli, Gorzeli, Browarów itp.  
**MASZYNY** i narzędzia rolnicze.  
**OLIWY** i **SMARY** maszynowe.  
**PASY** popędowe parciane (konopne) impregnowane.  
**MOTORY** popędowe: parowe, benzynowe, ropne, gazowe, przewoźne i stałe.  
**PLYTY** do uszczelnień: gumowe, grafitowane i asbest.  
**PILY** gatrowe, taśmowe, dla cyrkularów, ciesielskie, leśne itp.  
**Przyrządy dla Straży pożarnych.** Pędnie, przeniesienia siły.  
**Przyrządy udźwigowe.**  
**POMPY** dla wszelkich zastosowań.  
**PRZYBORY** instalacyjne dla światła elektrycznego.  
**WAGI** we wszystkich wielkościach i dla wszelkich zastosowań.  
**Wszelkie artykuły techniczne, materiały budowlane, projekta plany i kosztorysy, obliczenia rentowności na żądanie.**

Biuro techniczne

**BOLESŁAWA DE DAHLKE**

w Krakowie ul. Ślemiradzkiego 35.

FILJA: Jarosław ul. Dra. Dietzusa 3.

**Wyrób mydła**

pierwszego gatunku, № 1.

== Sprzedaż hurtowa i detaliczna. ==  
Po cenach umiarkowanych.

**JANA CZARNOTY**

Radom, Lubelska № 9. 1501—13

Ulica Warszawska № 3 w podwórzu.

**Poszukuje kupna domu**

ewentualnie z interesem handlowym w Radomiu, Lublinie lub innym mieście przy stacji kolejowej. Gotówką 60 — 70 tysięcy rubli. Ofertę piśmiennie proszę do Redakcji „Głosu Radomskiego” okazicielowi kwitu № 863. 1492—3

**Zginał pies**

wyżeł, młody maści: siwy w brązowe łaty na szyji miał zwyczajny rzemyk wabi się „Karo”. Łaskawy znalazca zechce odprowadzić psa do Kancelarii Komendy wojskowej dworca, gdzie otrzyma odpowiednie wynagrodzenie. 1521—1

W roku 1914, 15 czerwca wyszła z domu umysłowo chora kobieta lat 36

**MARJANNA SOBÓŁ**

blondynka, niska, szew na szyji z prawej strony, ktokolwiek wie gdzie się obecnie znajduje, proszony jest o danie znać Wola Wrzeszczowska gm. Przytyk pow. Radom.

1526—1

**W. Soból.**

**Radomska Fabryka smarów**

WŁAŚCICIELE

**St. Brzozowski i M. J. Szmorliński „STEMAR”**

BIURO SPRZEDAŻY: Radom — Plac 3-go Maja № 1.

POLECA: Oleje maszynowe i cylindrowe.]

Smary do osi, trybów, smar do lin stalowych i konopnych.

Tłuszcz „Tovet’a”, Dzielcie i t. p.

**Zarząd Towarzystwa Ogrodniczego w Radomiu**

zawadamia swych członków, iż zwykle ogólne zebranie miesięczne, na którym zostaną omówione rozmaite sprawy, doniosłego dla Towarzystwa znaczenia, odbędzie się w niedzielę, 12 b. m. o godz. 4 po południu w lokalu Towarzystwa — Plac 3 maja 1. 1519—2

Biuro Milicji Miejskiej miasta Radomia ogłasza, że w dniu 1 stycznia b. r., stracona została przez Milicję Miejską na przedmieściu Dalszów para koni wraz z saniami pochodząca z kradzieży.

## Opis koni:

1) klacz gniada, lat około 4, wzrost wyżej — średni, grzywa i ogon długi.

2) klacz kara, lat około 5, wzrost średni, grzywa długa, ogon do kolan.

Osoby zainteresowane zechcą się zgłosić do Wydziału Gospodarczego przy Magistracie miasta Radomia, w godzinach biurowych, celem obejrzenia, względnie odebrania za udowodnieniem tytułu własności wyżej wymienionych koni i sani. 1512—1

W dniu 3 b. m. na ul. Skaryszewskiej lub portfel z 70 rublami i kilkuset koronami oraz papierami i dokumentami i kartą tożsamości wydaną przez mag. Radomski dnia 28-3 1918 roku za № 3041 na nazwisko Stanisława Grańdowicza. Uzczywy znalazca raczy zwrócić papiery pod adresem wskazanym w karcie tożsamości. 1517—1

**DROBNE OGŁOSZENIA.**

Zginał mi kwit wydany przez W-go pana Tylińskiego na dostawę w dniu 23 Grudnia 1918 r. na rachunek Apropowiacji 26 mtrów 79 kg. żyta z majątku Jankowice. Kwit ten niema żadnej wartości gdyż odpowiednie zastrzeżenie w Wydziale Apropowiacyjnym zrobiono. Feliks Kraciński. 1497—2

**Francuskiego i niemieckiego**

— dobrą wymową, oraz dokładnej gry na fortepianie udziela T. K. Czerwinski, ulica Lubelska 61, m. 4, I piętro. 1500—5

Zgubiono legitymację wydaną przez mag. Radomski na nazwisko Wiktorji Sławowskiej dnia 11-5 1917 r. za № 8728. 1525—

Zgubiono legitymację wydaną przez mag. Radomski na nazwisko Marjaony Waloczyk dnia 24-10 1918 za № 13291. 1527—

Zgubiono legitymację wydaną przez mag. Radomski na nazwisko Bajli Braudli Dalman dn. 27-8 1917 r. za № 9457. 1518—1

Zgubiono legitymację wydaną przez m. Radomski na nazwisko Jana Kurzątkowskiego dn. 9-7 1918 za № 9301. 1516—1

Zgubiono legitymację wydaną przez m. Radomski na nazwisko Izaaka Erenberga dn. 5-1 1916 r. za № 634. 1515—1

Zgubiono legitymację wydaną przez mag. Radomski dnia 19-10 1917 za № 11472 na nazwisko Krajuda Domaszewskiego. 1529—

Technik mechanik konduktor s odpowiedniemi kwalifikacjami poszukuje odpowiedniej posady. Czynności może spełniać wchodzące i nie wchodzące w zakres jego specjalności. Oferty do Administracji „Głosu” pod № 1523. 1523—1

Do wynajęcia od 1 Lipca sklep po aptecce z przyległym pokojem od podwórza. Lubelska 57. 1511—1

**Popierajcie handel i przemysł polski.**